

11 MEI 2021

ADVIES

AUDITORAAT
ARBEIDSRECHTBANK

2300 - TURNHOUT

Inzake:

VERBODS F...
[Redacted]

eisende partij

Tegen:

OCMW Mol, gevestigd te 2400 Mol, Jakob Smitslaan 22, vertegenwoordigd door mevrouw M. Peeters, juriste bij volmacht.

verwerende partij

Arbeidsrechtbank te Antwerpen, afdeling Turnhout

2de kamer
A.R. 21/164/A

1. Voorwerp van de vordering

Bij verzoekschrift en conclusie neergelegd ter griffie van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Turnhout, op 8 maart 2021 vorderde de heer V [REDACTED]

- de vernietiging van de beslissing van het OCMW van 7 januari 2021
- de terugvordering van verweerster ongegrond en nietig te verklaren
- het tekort aan betaling vermeerderd met intresten
- de herziening van het vonnis van 8 juni 2017
- vergoeding vermeerderd met intresten door de gemaakte schulden/leningen voortvloeiende uit het ontoereikend bestaansminimum opgelegd door verweerster per vonnis van 8 juni 2017
- het toekennen van de geweigerde installatiepremie vermeerderd met intresten
- de toepassing van art. 30 en 31 van de wet van 26 mei 2002 voor valse verklaringen
- kosten van het recht voor verweerster (sic).

Op 25 maart 2021 maakte het OCMW Mol haar administratief dossier met haar standpunt m.b.t. de ontvankelijkheid en de grond van de zaak over.

Bij aanvullende conclusie, neergelegd ter griffie op 9 april 2021, vorderde de heer V [REDACTED] tevens de vernietiging van de beslissing van 18 maart 2021, herhaalde de reeds gemaakte vorderingen en stelde daarnaast nog de volgende bijkomende vorderingen:

- medische kosten hoorapparaat
- terugvordering treinticket van 17,60 €
- terugvordering onroerend goed op tekorten leefloon vanaf april 2016 tot op heden, vermeerderd met intresten
- vergoeding per dag indien verweerster uitstel of hoger beroep aantekent

- gemaakte gerechtelijke onkosten door verweerster.

2. De relevante feiten en voorgaanden

De heer V [redacted] baatte vroeger een eigen [redacted] uit. Hij was echter genoodzaakt om te verhuizen. Hij verkocht zijn woning en zocht een huurwoning waar hij zijn [redacted] zou kunnen verderzetten. Hij slaagde er echter niet in om zijn zelfstandige activiteit terug uit te bouwen. Hij kon ook geen beroep doen op werkloosheidsuitkeringen. Ingevolge zijn medische problemen kreeg hij een arbeidsongeschiktheidsuitkering toegewezen, die met ingang van 15 januari 2015 werd stopgezet, waarna hij een aanvraag tot het bekomen van een leefloon richtte aan het OCMW van Mol. Op 3 februari 2015 werd hem het recht op maatschappelijke integratie onder de vorm van een leefloon voor alleenstaanden (leefloon categorie 2) toegekend. Bij beslissing van 18 april 2016 werd het recht op maatschappelijke integratie van een leefloon terug ingetrokken, werd de niet terugvorderbare steun voor de kosten van computer en internet ingetrokken en werd het toegekende leefloon en de toegekende steun voor de kosten voor computer en internet teruggevorderd.

Tegen deze beslissing tekende de heer V [redacted] beroep aan.

Bij vonnis van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Turnhout, van 9 maart 2017 vernietigde de arbeidsrechtbank de beslissing van 18 april 2016 en werd er voor recht gezegd dat er niet kon worden overgegaan tot terugvordering van het leefloon toegekend vanaf 1 mei 2015 en de niet terugvorderbare steun voor de kosten van computer en internet. In dit vonnis werden tevens de debatten heropend om het OCMW van Mol toe te laten een herberekening bij te brengen om na te kunnen gaan of de heer V [redacted] recht had op een leefloon vanaf 1 april 2016. Bij deze herberekening diende onder andere rekening te worden gehouden met de makelaarskosten voor de verkoop van de handelszaak van de heer V [redacted] en het bedrag van € 48 000 dat de heer V [redacted] leende van zijn moeder voor

de aankoop van zijn handelszaak en welk bedrag hij na verkoop van de woning terugbetaalde aan zijn moeder op 29 november 2011.

Het OCMW van Mol maakte daarop haar berekening over en de heer V [REDACTED] stelde hiermee in te stemmen. Bij vonnis van 8 juni 2017 besliste de arbeidsrechtbank Antwerpen afdeling Turnhout dan ook dat de heer Verrees gerechtigd is op achterstallen leefloon tot 30 april 2017 voor een totaal bedrag van € 8.225,38.

In december 2020 ging het OCMW dan over tot herziening van het recht op maatschappelijke integratie onder de vorm van een leefloon, wat in eerste instantie resulteerde in de beslissing van 7 januari 2021 die luidt als volgt:

“ Betreft: administratieve beslissing

Verdere bepaling van de steun:

Er wordt akkoord verleend voor de herziening van het leefloon voor de periode vanaf 26 februari 2016 tot en met 31 december 2019, rekening houdende met de ontvangen regelmatige giften.

Motivering:

De ontvangen betalingen worden beschouwd als regelmatige gift en dienen overeenkomstig art. 22,§1.j) van het KB van 11.07.2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie, in aanmerking genomen te worden voor de berekening van het leefloon.

Betreft: herziening van het recht op maatschappelijke integratie onder de vorm van leefloon

Verdere bepaling van de steun:

Een leefloon categorie alleenstaande wordt verlengd vanaf 16 januari 2021.

Het bedrag leefloon alleenstaande bedraagt maximum 11.816,14 euro per jaar of 984,68 euro per maand zonder rekening te houden met mogelijke inkomsten.

Dit betekent dat u vanaf 16 januari 2021 recht hebt op een bedrag van 831,44 euro per maand, rekening houdende met het onroerende goed, maar zonder rekening te houden met eventuele Inkomsten uit giften. Aangezien u beschikt over maandelijks wisselende inkomsten uit giften, zal het bedrag leefloon maandelijks herberekend worden.

U dient hiervoor maandelijks uw inkomsten binnen te brengen.

Na berekening van het leefloon op basis van uw Inkomsten wordt het leefloon overgeschreven op uw rekening.

Per trimester wordt u een overzicht van de berekeningen leefloon opgestuurd.

Betreft: terugvordering van het recht op maatschappelijke integratie onder de vorm van leefloon

Verdere bepaling van de steun:

Het leefloon van 1 januari 2020 tot en met 30 november 2020 wordt gedeeltelijk teruggevorderd omwille van ontvangen giften.

Berekeningswijze:

Er is maandelijks recht op een leefloon alleenstaande. Er moet hierbij rekening gehouden worden met de niet vrijgestelde roerende inkomsten (2.488,83 euro op jaarbasis tot 16 januari 2020 en 2.288,83 euro vanaf 16 januari 2020) en diverse inkomsten (7.178,16 euro op jaarbasis).

Na herberekening van het leefloon naar aanleiding van de diverse inkomsten heeft u voor de periode van 1 januari tot en met 30 november 2020 6.580,00 euro teveel leefloon ontvangen. Voor deze periode is er recht op 2.053,45 euro leefloon en u hebt 8.633,45 euro leefloon ontvangen.

Het totaal verschuldigd bedrag van 6.580,00 euro dient volledig terugbetaald te worden.

Deze terugvordering vloeit voort uit een toekenning van 7 januari 2020 waarin een leefloon aan u werd toegekend vanaf 16 januari 2020 (met een jaarbedrag van 9242,47 euro).

De terugvordering heeft betrekking op de periode van 1 januari 2020 tot en met 30 november 2020 van deze toekenning en start op 7 februari 2021.

Er zal eenmalig 6.580,00 euro van u worden gevorderd.

Motivering:

De uitvoering van de beslissing(en) tot terugvordering gaat in na een termijn van één maand beginnend op de datum van onderhavige kennisgeving. Gedurende die termijn, kunt u een met redenen omkleed voorstel tot terugbetaling in schijven indienen. U kunt het OCMW tevens schriftelijk verzoeken om geheel of gedeeltelijk af te zien van de terugvordering. In dat geval kan het OCMW slechts overgaan tot terugvordering na haar beslissing bevestigd te hebben met een nieuwe beslissing die u per aangetekende zending zal meegedeeld worden.”

Op 18 maart 2021 werd daarop een tweede beslissing genomen met de volgende inhoud:

“ Betreft: administratieve beslissing

Verdere bepaling van de steun:

De herziening van het leefloon van de maand december 2019 kon niet gebeuren omwille van het ontbreken van de gevraagde gegevens, zijnde rekeninguittreksels voor de periode 1 december 2019 tot en met 31 december 2019. Deze uittreksels dienen bezorgd te worden voor datum van 31 maart 2021.

Motivering:

Het niet bezorgen van de gevraagde gegevens kan aanleiding zijn tot stopzetting van het leefloon omwille van onvoldoende medewerking in het financieel onderzoek van het recht op maatschappelijke integratie.

Betreft: terugvordering van het recht op maatschappelijke integratie onder de vorm van leefloon

Verdere bepaling van de steun:

Het leefloon wordt voor de periode van april 2016 tem december 2016 gedeeltelijk teruggevorderd omwille van ontvangen schenkingen van de moeder voor een totaalbedrag van 12.150,00 euro. De som van 12.150,00 euro kan om deze reden beschouwd worden als regelmatige gift en dient overeenkomstig art. 22.§1,j) van het KB van 11.07.2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie, wel in aanmerking te worden genomen voor de berekening van het leefloon.

Bij de berekening van het leefloon wordt ook rekening gehouden met inkomsten uit onroerende goederen.

Voor de maanden april, juni, juli, augustus, september, oktober, november en december 2016

waren de maandelijkse schenkingen hoger dan het bedrag leefloon waarop recht was, namelijk

613,82 euro voor april 2016 (schenking ter waarde van 2.800,00 euro)

630,83 euro voor juni 2016 (schenking ter waarde van 900,00 euro)

630,83 euro voor juli 2016 (schenking ter waarde van 1.200,00 euro)

630,83 euro voor augustus 2016 (schenking ter waarde van 900,00 euro)

630,83 euro voor september 2016 (schenking ter waarde van 1.050 euro)

630,83 euro voor oktober 2016 (schenking ter waarde van 1.200,00 euro)

630,83 euro voor november 2016 (schenking ter waarde van 1.200,00 euro) 630,83 euro voor december 2016 (schenking ter waarde van 2.500,00 euro) Deze bedragen leefloon worden dan ook volledig teruggevorderd.

Voor mei 2016 werd een schenking ontvangen van 400,00 euro waardoor er recht is op 213,82 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 613,82 euro.

Voor deze maand wordt er 400,00 euro teruggevorderd.

Na herberekening van het leefloon naar aanleiding van de diverse inkomsten heeft u voor de periode van 1 januari tot en met 30 november 2020 6.580,00 euro teveel leefloon ontvangen. Voor deze periode is er recht op 2.053,45 euro leefloon en u hebt 8.633,45 euro leefloon ontvangen.

Het totaal verschuldigd bedrag van 6.580,00 euro dient volledig terugbetaald te worden.

Deze terugvordering vloeit voort uit een toekenning van 7 januari 2020 waarin een leefloon aan u werd toegekend vanaf 16 januari 2020 (met een jaarbedrag van 9242,47 euro).

De terugvordering heeft betrekking op de periode van 1 januari 2020 tot en met 30 november 2020 van deze toekenning en start op 7 februari 2021.

Er zal eenmalig 6.580,00 euro van u worden gevorderd.

Motivering:

De uitvoering van de beslissing(en) tot terugvordering gaat in na een termijn van één maand beginnend op de datum van onderhavige kennisgeving. Gedurende die termijn, kunt u een met redenen omkleed voorstel tot terugbetaling in schijven indienen. U kunt het OCMW tevens schriftelijk verzoeken om geheel of gedeeltelijk af te zien van de terugvordering. In dat geval kan het OCMW slechts overgaan tot terugvordering na haar beslissing bevestigd te hebben met een nieuwe beslissing die u per aangetekende zending zal meegedeeld worden.”

Op 18 maart 2021 werd daarop een tweede beslissing genomen met de volgende inhoud:

“ Betreft: administratieve beslissing

Verdere bepaling van de steun:

De herziening van het leefloon van de maand december 2019 kon niet gebeuren omwille van het ontbreken van de gevraagde gegevens, zijnde rekeninguitreksels voor de periode 1 december 2019 tot en met 31 december 2019. Deze uittreksels dienen bezorgd te worden voor datum van 31 maart 2021.

Motivering:

Het niet bezorgen van de gevraagde gegevens kan aanleiding zijn tot stopzetting van het leefloon omwille van onvoldoende medewerking in het financieel onderzoek van het recht op maatschappelijke integratie.

Betreft: terugvordering van het recht op maatschappelijke integratie onder de vorm van leefloon

Verdere bepaling van de steun:

Het leefloon wordt voor de periode van april 2016 tem december 2016 gedeeltelijk teruggevorderd omwille van ontvangen schenkingen van de moeder voor een totaalbedrag van 12.150,00 euro. De som van 12.150,00 euro kan om deze reden beschouwd worden als regelmatige gift en dient overeenkomstig art. 22.§1,j) van het KB van 11.07.2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie, wel in aanmerking te worden genomen voor de berekening van het leefloon.

Bij de berekening van het leefloon wordt ook rekening gehouden met inkomsten uit onroerende goederen.

Voor de maanden april, juni, juli, augustus, september, oktober, november en december 2016 waren de maandelijkse schenkingen hoger dan het bedrag leefloon waarop recht was, namelijk

613,82 euro voor april 2016 (schenking ter waarde van 2.800,00 euro)

630,83 euro voor juni 2016 (schenking ter waarde van 900,00 euro)

630,83 euro voor juli 2016 (schenking ter waarde van 1.200,00 euro)

630,83 euro voor augustus 2016 (schenking ter waarde van 900,00 euro)

630,83 euro voor september 2016 (schenking ter waarde van 1.050 euro)

630,83 euro voor oktober 2016 (schenking ter waarde van 1.200,00 euro)

630,83 euro voor november 2016 (schenking ter waarde van 1.200,00 euro) 630,83 euro voor december 2016 (schenking ter waarde van 2.500,00 euro) Deze bedragen leefloon worden dan ook volledig teruggevorderd.

Voor mei 2016 werd een schenking ontvangen van 400,00 euro waardoor er recht is op 213,82 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 613,82 euro.

Voor deze maand wordt er 400,00 euro teruggevorderd.

Het totaal verschuldigd bedrag van 5.429,63 euro voor de periode van april tot en met december 2016 dient volledig terugbetaald te worden.

Deze terugvordering vloeit voort uit een toekenning van 19 juni 2017 waarin een leefloon aan u werd toegekend vanaf 1 april 2016 (met een jaarbedrag van 7365,80 euro).

De terugvordering heeft betrekking op de periode van 1 april 2016 tot en met 31 december 2016 van deze toekenning.

Er zal eenmalig 5 429,63 euro van u worden gevorderd.

Betreft: terugvordering van het recht op maatschappelijke integratie onder de vorm van leefloon

Verdere bepaling van de steun:

Het leefloon wordt voor de periode van januari tot en met december 2017 gedeeltelijk teruggevorderd omwille van ontvangen schenkingen van de moeder voor een totaalbedrag van 9.245,00 euro voor deze periode.

De som van 9.245,00 euro kan om deze reden beschouwd worden als regelmatige gift en dient overeenkomstig art. 22.§1.j) van het KB van 11.07.2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie, wel in aanmerking te worden genomen voor de berekening van het leefloon. Bij de berekening van het leefloon wordt ook rekening gehouden met inkomsten uit onroerende goederen.

Voor de maanden januari tot en met juni 2017, september tot en met oktober 2017 en december 2017 waren de maandelijks schenkingen hoger dan het bedrag leefloon waarop recht was, namelijk

639,43 euro voor januari 2017 (schenking ter waarde van 1.000,00euro)

647,50 euro voor februari 2017 (schenking ter waarde van 1.000,00euro)

647,50 euro voor maart 2017 (schenking ter waarde van 1.825,00euro)

647,50 euro voor april 2017 (schenking ter waarde van 1.000,00euro)

647,50 euro voor mei 2017 (schenking ter waarde van 850,00euro) 6

64,83 euro voor juni 2017 (schenking ter waarde van 850,00euro)

672,80 euro voor september 2017 (schenking ter waarde van 700,00euro)

672,80 euro voor oktober 2017 (schenking ter waarde van 700,00euro)

672,80 euro voor december 2017 (schenking ter waarde van 1.320,00euro)

Deze bedragen leefloon worden dan ook volledig teruggevorderd.

Voor de maanden juli, augustus en november 2017 waren er geen schenkingen en blijft de oorspronkelijke berekening leefloon behouden.

Het totaal verschuldigd bedrag van 5.912,66 euro dient volledig terugbetaald te worden.

Deze terugvordering vloeit voort uit een toekenning van 19 juni 2017 waarin een leefloon aan u werd toegekend vanaf 16 januari 2017 (met een jaarbedrag van 7769,97 euro).

De terugvordering heeft betrekking op de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017 van deze toekenning.

Er zal eenmalig 5 912,66 euro van u worden gevorderd.

Betreft: terugvordering van het recht op maatschappelijke integratie onder de vorm van leefloon

Verdere bepaling van de steun:

Het leefloon wordt voor de periode van januari 2018 tot en met december 2018 gedeeltelijk teruggevorderd omwille van ontvangen schenkingen van de moeder voor een totaalbedrag van 4.393,78 euro.

De som van 4.393,78 euro kan om deze reden beschouwd worden als regelmatige gift en dient overeenkomstig art. 22.§1.j) van het KB van 11.07.2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie, wel in aanmerking te worden genomen voor de berekening van het leefloon.

Bij de berekening van het leefloon wordt ook rekening gehouden met inkomsten uit onroerende goederen.

Voor de maanden januari en april 2018 waren de maandelijks schenkingen hoger dan het bedrag leefloon waarop recht was, namelijk

681,40 euro voor januari 2018 (schenking ter waarde van 750,00 euro)

689,46 euro voor april 2018 (schenking ter waarde van 726,18 euro)

Deze bedragen leefloon worden dan ook volledig teruggevorderd.

Voor februari 2018 werd een schenking ontvangen van 450,00 euro waardoor er recht is op 239,46 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 689,46 euro. Voor deze maand wordt er 450,00 euro teruggevorderd.

Voor maart 2018 werd een schenking ontvangen van 17,60 euro waardoor er recht is op 671,86 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 689,46 euro. Voor deze maand wordt er 17,60 euro teruggevorderd.

Voor juni 2018 werd een schenking ontvangen van 500,00 euro waardoor er recht is op 189,46 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 689,46 euro. Voor deze maand wordt er 500,00 euro teruggevorderd.

Voor juli 2018 werd een schenking ontvangen van 300,00 euro waardoor er recht is op 389,46 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 689,46 euro. Voor deze maand wordt er 300,00 euro teruggevorderd.

Voor augustus 2018 werd een schenking ontvangen van 350,00 euro waardoor er recht is op 339,46 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 689,46 euro. Voor deze maand wordt er 350,00 euro teruggevorderd.

Voor september en oktober 2018 werd een schenking ontvangen van 300,00 euro per maand waardoor er recht is op 407,28 euro leefloon per maand in plaats van het ontvangen bedrag van 707,28 euro. Voor deze maanden wordt er 300,00 euro per maand teruggevorderd.

Voor november 2018 werd een schenking ontvangen van 200,00 euro waardoor er recht is op 507,28 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 707,28 euro.

Voor deze maand wordt er 200,00 euro teruggevorderd.

Voor december 2018 werd een schenking ontvangen van 500,00 euro waardoor er recht is op 207,28 euro leefloon per maand in plaats van het ontvangen bedrag van 707,28 euro.

Voor deze maand wordt er 500,00 euro teruggevorderd.

Het totaal verschuldigd bedrag van 4.288,46 euro dient volledig terugbetaald te worden.

Deze terugvordering vloeit voort uit een toekenning van 6 februari 2018 waarin een leefloon aan u werd toegekend vanaf 16 januari 2018 (met een jaarbedrag van 8273,55 euro).

De terugvordering heeft betrekking op de periode van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018 van deze toekenning.

Er zal eenmalig 4 288,46 euro van u worden gevorderd.

Betreft: terugvordering van het recht op maatschappelijke integratie onder de vorm van leefloon

Verdere bepaling van de steun:

Het leefloon wordt voor de periode van januari 2019 tot en met november 2019 gedeeltelijk teruggevorderd omwille van ontvangen schenkingen van de moeder voor een totaalbedrag van 5.185,00 euro.

De som van 5.185,00 euro kan om deze reden beschouwd worden als regelmatige gift en dient overeenkomstig art. 22.§1,j) van het KB van 11.07.2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie, wel in aanmerking te worden genomen voor de berekening van het leefloon.

Bij de berekening van het leefloon wordt ook rekening gehouden met inkomsten uit onroerende goederen.

Voor de maanden juli en oktober 2019 waren de maandelijkse schenkingen hoger dan het bedrag leefloon waarop recht was, namelijk

742,16 euro voor juli 2019 (schenking ter waarde van 1.350,00 euro)

742,16 euro voor oktober 2019 (schenking ter waarde van 1.860,00 euro)

Deze bedragen leefloon worden dan ook volledig teruggevorderd.

Voor januari 2019 werd een schenking ontvangen van 550,00 euro waardoor er recht is op 165,88 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 715,88 euro. Voor deze maand wordt er 550,00 euro teruggevorderd.

Voor februari 2019 werd een schenking ontvangen van 250,00 euro waardoor er recht is op 473,95 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 723,95 euro.

Voor deze maand wordt er 250,00 euro teruggevorderd.

Voor maart 2019 werd een schenking ontvangen van 300,00 euro waardoor er recht is op 423,95 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 723,95 euro.

Voor deze maand wordt er 300,00 euro teruggevorderd.

Voor april 2019 werd een schenking ontvangen van 200,00 euro waardoor er recht is op 523,95 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 723,95 euro.

Voor deze maand wordt er 200,00 euro teruggevorderd.

Voor mei 2019 werd een schenking ontvangen van 250,00 euro waardoor er recht is op 473,95 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 723,95 euro.

Voor deze maand wordt er 250,00 euro teruggevorderd.

Voor juni 2019 werd een schenking ontvangen van 200,00 euro waardoor er recht is op 523,95 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 723,95 euro.

Voor deze maand wordt er 200,00 euro teruggevorderd.

Voor augustus 2019 werd een schenking ontvangen van 75,00 euro waardoor er recht is op 667,16 euro leefloon in plaats van het ontvangen bedrag van 742,16 euro.

Voor deze maand wordt er 75,00 euro teruggevorderd.

Voor september 2019 werd een schenking ontvangen van 150,00 euro waardoor er recht is op 592,16 euro leefloon per maand in plaats van het ontvangen bedrag van 742,16 euro.

Voor deze maand wordt er 150,00 euro teruggevorderd.

Het totaal verschuldigd bedrag van 3.459,32 euro dient volledig terugbetaald te worden.

Deze terugvordering vloeit voort uit een toekenning van 17 december 2018 waarin een leefloon aan u werd toegekend vanaf 16 januari 2019 (met een jaarbedrag van 8 687,36 euro).

De terugvordering heeft betrekking op de periode van 1 januari 2019 tot en met 30 november 2019 van deze toekenning.

Er zal eenmalig 3 459,32 euro van u worden gevorderd.

Betreft: terugvordering van het recht op maatschappelijke integratie onder de vorm van leefloon

Verdere bepaling van de steun:

Het leefloon van december 2020 wordt gedeeltelijk teruggevorderd omwille van ontvangen inkomsten uit schenking van de moeder, namelijk 100,00 euro voor de maand december 2020.

Na herberekening is er voor december 2020 recht op 689,01 euro leefloon.

Er werd reeds 789,01 euro leefloon uitbetaald.

Het teveel uitbetaalde leefloon van 100,00 dient volledig terugbetaald te worden.

Deze terugvordering vloeit voort uit een toekenning van 7 januari 2020 waarin een leefloon aan u werd toegekend vanaf 16 januari 2020 (met een jaarbedrag van 9242,47 euro).

De terugvordering heeft betrekking op de periode van 1 december 2020 tot en met 31 december 2020 van deze toekenning.

Er zal eenmalig 100,00 euro van u worden gevorderd."

De heer V [redacted] legde daarop een verzoekschrift neer ter griffie op 8 maart 2021 waarin hij o.a. de vernietiging vorderde van de beslissing van 7 januari 2021. Bij conclusie neergelegd ter griffie op 9 april 2021 verzocht hij tevens om de vernietiging van de beslissing van 18 maart 2021.

3. In rechte

3.1 Ontvankelijkheid

De vordering van eisende partij is tijdig en ontvankelijk in zoverre zij gericht is op de vernietiging van de beslissing van het OCMW van 7 januari 2021.

De vordering tot vernietiging van de beslissing van het OCMW van 18 maart 2021 zoals ingediend bij conclusie van 9 april 2021 is eveneens ontvankelijk.

Gelet op de bepalingen van art. 807 Ger.W. kan de eis bij conclusie worden uitgebreid indien de oorzaak van de vordering niet wordt gewijzigd, wat hier het geval is (S. MOSSELMANS, "Art. 807 Ger.W" in X., Gerechtelijk recht. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, I, Deel IV, Boek II, Titel III, Hfdst. I, Ger.W. Art. 807-1 - Ger.W. Art. 807-77, (93) 100.).

De vorderingen strekkende tot herziening van het vonnis van 8 juni 2017 en de daarin opgenomen principes van de aanrekening van de inkomsten uit de vervreemding van een onroerend goed op de bestaansmiddelen zijn onontvankelijk. Overeenkomstig art. 28 Ger. W. heeft het vonnis van 2017 ondertussen kracht van gewijsde. Van een herroeping van gewijsde kan in casu geen sprake zijn.

De vordering tot het bekomen van de terugbetaling van de medische kosten is onontvankelijk wegens laattijdigheid. Bij beslissing van het OCMW van 19 december 2019 (stuk 17 eisende partij) werd daarover reeds beslist, waarna er geen beroep werd ingesteld binnen de bij wet voorziene termijn van 3 maanden. Dit geldt eveneens voor de vordering tot het bekomen van een installatiepremie. Daarin werd er op 5 mei 2015 (stuk 27 eisende partij) reeds een beslissing genomen door het OCMW en bijgevolg is deze vordering ook laattijdig.

De vordering tot "toepassing van de artikelen 30 en 31 van de wet van 26 mei 2002 voor valse verklaringen" is onontvankelijk wegens het gebrek aan belang zoals voorzien in de artikelen 17 en 18 Ger. W.. Het sanctiemechanisme zoals voorzien in art. 30 en 31 van de

RMI-wet is immers enkel bedoeld voor de aanvragers van een leefloon en de sancties kunnen dus niet toegepast worden op de OCMW's.

3.2 Ten gronde

A. Miskening van de hoorplicht

De heer V. geeft aan geen uitnodigingen ontvangen te hebben voor de vergaderingen van het Bijzonder Comité Sociale Dienst waarop de beide bestreden beslissingen werden genomen en dat derhalve zijn rechten zijn miskend.

Artikel 20 van de RMI-wet vermeldt expliciet het volgende:

"Het centrum moet de betrokkene horen, indien hij hierom verzoekt, alvorens een beslissing te nemen met betrekking tot :

- de toekenning, weigering of herziening van een leefloon, een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie of een maatschappelijke integratie door tewerkstelling;*
- de sancties bedoeld in artikel 30, §§ 1 en 2;*
- de terugvordering ten laste van een persoon die het leefloon heeft genoten.*

Het centrum moet de betrokkene in kennis stellen van dit recht, overeenkomstig de modaliteiten bepaald door de Koning.

De betrokkene wordt gehoord door hetzij de raad, hetzij het bevoegde orgaan met beslissingsbevoegdheid in het concrete geval.

De betrokkene die wordt gehoord kan zich bij de uitoefening van zijn recht om te worden gehoord, laten bijstaan of vertegenwoordigen door een persoon naar zijn keuze."

In art. 7 van het KB van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie wordt aangaande de hoorplicht het volgende bepaald:

“ De aanvrager moet tijdens het onderzoek schriftelijk worden ingelicht over de mogelijkheid die hij heeft gehoord te worden vooraleer de beslissing ten zijnen opzichte genomen wordt.

De informatie over het recht om gehoord te worden zoals voorzien in artikel 20 van de wet moet uitdrukkelijk en in een begrijpelijke taal geschieden.

De mededeling vermeldt uitdrukkelijk de mogelijkheid voor de aanvrager om zich te laten bijstaan of vertegenwoordigen door een persoon van zijn keuze tijdens zijn hoorzitting. Indien de aanvrager schriftelijk de wil uitdrukt om gehoord te worden, deelt het centrum hem de plaats en het tijdstip mee waarop hij zal gehoord worden. ”

Het sociaal verslag gedateerd op 7 januari 2021 bevat volgende vermelding:

“Betrokkene wenst niet uitgenodigd te worden om gehoord te worden.”

Art. 8, §2, van het KB van 1 december 2013 betreffende de minimumvoorwaarden voor het sociaal onderzoek verricht overeenkomstig artikel 19,§1, van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie stelt weliswaar dat het verslag van het sociaal onderzoek geldt tot bewijs van het tegendeel wat betreft de feitelijke vaststellingen die erin op tegensprekelijke wijze zijn opgetekend.

Om de vermelding zoals opgenomen in het sociaal verslag te staven werd het OCMW gevraagd om de uitnodigingen of de uitdrukkelijke afstand om gehoord te worden bij te brengen. Er werden drie ontvangstbewijzen, daterend uit 2015, 2016 en 2017, ondertekend door de heer V [REDACTED] naar aanleiding van zijn aanvragen tot het bekomen van een leefloon, neergelegd. Op twee van deze ontvangstbewijzen, die van 2016 en 2017, werd onderlijnd dat betrokkene niet gehoord wenst te worden.

Er kan thans vastgesteld worden dat de heer V [REDACTED] een bureelbezoek bracht op 14 december 2020, waarop hem enkele vragen werden gesteld en hem gevraagd werd om bepaalde stukken bij te brengen. Op 7 januari 2021 kwam dan het Bijzonder Comité Sociale Dienst samen om een herzieningsbeslissing te nemen en een (eerste) terugvorderingsbeslissing voor een totaal bedrag van € 6.580. Er ligt geen enkel stuk voor waaruit blijkt dat de heer V [REDACTED] uitgenodigd was op deze vergadering. Dit geldt ook voor

de tweede bestreden beslissing. Ook daar ligt geen enkel stuk voor waaruit zou moeten blijken dat hij was uitgenodigd op de vergadering van 18 maart 2021. Daar werd er beslist tot een bijkomende terugvordering voor een bedrag van € 19.190,07.

Het OCMW kan nu bezwaarlijk volhouden dat de hoorplicht zoals voorzien in art. 20 van de RMI-wet werd gerespecteerd, door te verwijzen naar ontvangstbewijzen van ondertussen 4 jaar geleden, te meer daar deze nieuwe (herzienings-)beslissingen een dermate grote impact hebben op de situatie van eisende partij en het hier specifiek gaat over “de terugvordering ten laste van een persoon die het leefloon heeft genoten”, zoals voorzien in art. 20 RMI-wet.

Ten overvloede kan er nog verwezen worden naar de rechtspraak en het belang dat er in de rechtspraak wordt gehecht aan het op nuttige wijze gebruik maken van het recht om gehoord te worden.

Als voorbeeld kan een arrest van het Arbeidshof van Luik, afdeling Namen van 28 maart 2006 (*Soc.Kron.* 2008, 99) aangehaald worden waarin gesteld wordt dat de vermelding van het recht om gehoord te worden, onvoldoende is, wanneer deze vermelding voorkomt op het ontvangstbewijs dat bij de aanvraag werd afgeleverd of op een standaardformulier, dat de aanvrager van het leefloon het recht heeft om te weten op welke datum die aanvraag wordt beoordeeld en dat hij daarenboven dient te beschikken over een nuttige termijn, lang genoeg om zijn verdediging op te bouwen en dat hij in de mogelijkheid moet worden gesteld om voorafgaandelijk zijn dossier te raadplegen.

In de RMI-wet is er geen sanctie voorzien bij de miskenning van de hoorplicht.

In casu is echter de hoorplicht flagrant miskend en zijn de rechten van verdediging derhalve geschonden, zodat de vernietiging van de beide bestreden beslissingen zich opdringt (D. TORFS, M. MASSCHELEIN en R. MARYNISSEN, “OCMW-Dienstverlening”, *Die Keure*, 2019, 236 en de aldaar geciteerd rechtspraak).

Vermits de beide bestreden beslissingen betrekking hebben op de toekenningsvoorwaarden zoals voorzien in de RMI-wet is de rechtbank thans bevoegd om

In de plaats te treden van het OCMW en dient de rechtbank na te gaan of de toekennings- of herzieningsvoorwaarden van de RMI-wet zijn voldaan.

B. De onmogelijkheid tot herziening met terugwerkende kracht en tot terugvordering

1. De wettelijke context

Art. 22 van de RMI-wet bepaalt wanneer een OCMW een beslissing kan herzien en dit artikel luidt als volgt:

“§ 1. Onverminderd de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de verjaring, herziert het centrum een beslissing in geval van :

- 1. gewijzigde omstandigheden die een invloed hebben op de rechten van de persoon;*
- 2. een wijziging van het recht door een wettelijke of reglementaire bepaling;*
- 3. een juridische of materiële vergissing van het centrum;*
- 4. verzuim, onvolledige en onjuiste verklaringen van de persoon.*

Met het oog op een eventuele herziening moet de betrokkene onmiddellijk aangifte doen van elk nieuw gegeven dat een weerslag kan hebben op het hem toegekende bedrag of op zijn situatie als rechthebbende.

Met hetzelfde oogmerk moet het centrum geregeld, en minstens om het jaar, nagaan of de toekenningsvoorwaarden vervuld blijven.

§ 2. De beslissing tot herziening heeft uitwerking met ingang van de dag waarop de reden is ontstaan die tot de herziening aanleiding heeft gegeven.

In afwijking van het eerste lid, heeft de herziening uitwerking op de eerste dag van de maand na de kennisgeving in geval van een juridische of materiële vergissing van het centrum wanneer de volgende voorwaarden tegelijkertijd vervuld zijn :

- 1° het recht op de prestatie is kleiner dan het aanvankelijk toegekende recht;*
- 2° de persoon kon zich niet vergewissen van de vergissing.”*

Art. 24 van de RMI-wet bepaalt dan weer wanneer het uitgekeerde leefloon kan teruggevorderd worden van de gewezen begunstigde:

“ § 1. Het leefloon uitgekeerd met toepassing van deze wet wordt op de betrokkene verhaald :

1° in geval van een herziening met terugwerkende kracht, bedoeld in artikel 22, § 1.

In geval van een vergissing vanwege het centrum kan het centrum ofwel het onverschuldigde terugvorderen, ofwel op eigen initiatief, of op aanvraag van de betrokkene geheel of gedeeltelijk afzien van de terugvordering;

2° indien hij de beschikking krijgt over inkomsten krachtens rechten die hij bezat tijdens de periode waarvoor hem een leefloon werd uitbetaald. In dit geval is de terugvordering beperkt tot beloop van het bedrag waarvoor die inkomsten bij de berekening van het leefloon in aanmerking hadden moeten worden genomen indien hij er te dien tijde reeds de beschikking over zou hebben gehad. In afwijking van artikel 1410 van het Gerechtelijk Wetboek treedt het centrum van rechtswege en tot beloop van dat bedrag in de rechten die de begunstigde op de hierboven bedoelde inkomsten kan doen gelden.

§ 2. Buiten de gevallen bedoeld in § 1 is geen terugvordering van het leefloon bij de betrokkene mogelijk. Elke hiermee tegenstrijdige overeenkomst is nietig.

§ 3. De in § 1 vermelde beslissing moet conform zijn aan de bepalingen van artikel 21, §§ 2, 3 en 4.

§ 4. De onverschuldigd betaalde bedragen brengen van rechtswege intrest op vanaf de betaling, indien de onverschuldigde betaling het gevolg is van arglist, bedrog of bedrieglijke handelingen van de belanghebbende persoon.”

2. Toepassing

Er dient ten eerste te worden vastgesteld dat het OCMW in de beide bestreden beslissingen nergens aangeeft op welke wettelijke basis ze zijn overgegaan tot herziening van het toegekende leefloon en de daaropvolgende terugvorderingen. In de beide beslissingen wordt er enkel verwezen naar art. 22 §1, j) van het KB van 11 juli 2002 stellende dat de ontvangen schenkingen door de moeder als regelmatige giften dienen beschouwd te worden en dus wel in aanmerking dienen genomen worden bij de berekening van het leefloon.

Daarnaast wordt de herziening en de terugvordering gedaan voor een periode van april 2016 tot en met november 2020.

Zowel eisende partij als de rechtbank hebben er dus het raden naar op welke wettelijke gronden ze hun eerdere beslissingen hebben herzien en wat dus de wettelijke basis vormt voor de beslissingen tot terugvordering.

Vermits de rechtbank dient na te gaan of de wettelijke voorwaarden tot herziening vervuld kunnen zijn, worden hierna de 4 wettelijk voorziene herzieningsgevallen besproken en getoetst aan huidig dossier.

- *Gewijzigde omstandigheden die een invloed hebben op de rechten van de persoon*
Het gaat hier om een herziening bij een gewijzigde appreciatie (zie D. TORFS, M. MASSCHELEIN en R. MARYNISSEN, "OCMW-Dienstverlening", Die Keure, 2019, 249). Dit lijkt hier mogelijks het geval te zijn. Vaststaande rechtspraak stelt dat het OCMW ook tot een herziening kan overgaan als het bepaalde omstandigheden, die niet zijn veranderd, vanaf een bepaald tijdstip anders gaat beoordelen, binnen de appreciatieruimte die het Centrum wordt gelaten. Ook bij gelijkblijvende omstandigheden kan het OCMW van mening veranderen, maar een herziening is dan enkel mogelijk voor de toekomst. Ook al "gedoogt" het OCMW jarenlang een bepaalde situatie, dan nog kan de hulpvrager zich na

de andersoortige beslissing niet beroepen op een “verworven recht”, maar een dergelijke herziening heeft enkel gevolgen voor de toekomst (ibidem, 250).

Het OCMW van Mol is minstens reeds sinds het vonnis van 9 maart 2017 en de gevraagde herberekening opgenomen in het vonnis van 8 juni 2017 op de hoogte van het feit dat de moeder van eisende partij hem financieel bijspong, indien nodig. Zo leefde eisende partij uitsluitend op kosten van zijn moeder in 2016 toen zijn leefloon werd stopgezet. Hij maakte gebruik van de toegekende achterstallen om achteraf zijn moeder terug te betalen. Het OCMW Mol voldeed niet aan de verplichting voorzien in art. 22, §1, laatste lid van de RMI om jaarlijks na te gaan of de toekenningsvoorwaarden voor het leefloon nog waren voldaan. In december 2020 werd er dan wél overgegaan tot herziening en werd er geoordeeld dat de financiële steun die de moeder voorzag (en die reeds jaren gekend was bij het OCMW), dient beschouwd te worden als een regelmatige gift en dat het dus overeenkomstig art. 22, §1, j) van het KB van 11 juli 2002 in aanmerking moet genomen worden als bestaansmiddel bij de berekening van het leefloon. Ter zitting en uit het sociaal verslag blijkt dat het OCMW Mol aanvankelijk de financiële steun van de moeder mogelijks als een lening beschouwde. Zo haalde bijv. de beslissing van 19 december 2019 inzake de aanvraag tot financiële steun voor de aankoop van een hoorapparaat (stuk 17 – eisende partij) expliciet aan dat het bedrag voor de betaling van het hoorapparaat reeds door moeder was betaald op de persoonlijke rekening, maar dat er bemiddeld kan worden om een afbetaling te bekomen als dit bedrag moet terugbetaald worden.

Door het feit dat eisende partij niet in de mogelijkheid was om die financiële steun terug te betalen, is het OCMW overgegaan tot het herkwalficeren van die steun in aanrekenbare regelmatige giften. Zoals hierboven uiteengezet heeft een OCMW deze mogelijkheid, doch dit geldt dan enkel voor de toekomst. In dit geval wordt er echter vijf jaar teruggegaan, wat dus mijns inziens niet mogelijk is. Een herzieningsbeslissing met terugwerkende kracht is dus niet mogelijk, waardoor ook een terugvordering op deze basis, overeenkomstig art. 24, §1 en §2 van de RMI-wet niet mogelijk is.

- *Wijziging van het recht door een wettelijke of reglementaire bepaling*

Dit lijkt hier duidelijk niet het geval te zijn en dient dus niet verder besproken te worden.

- *Een juridische of materiële vergissing van het centrum*

Deze hypothese lijkt hier ook niet aan de orde te zijn. Het OCMW heeft bij de berekening van het leefloon van de heer V. [REDACTED] noch een materiële noch een juridische vergissing begaan. Ze hebben enkel de financiële steun die de moeder van eisende partij al jaren voorzag bij de herziening in december 2020 anders gaan interpreteren en als een regelmatige gift gaan beschouwen. Daarenboven, indien er sprake zou zijn van een vergissing, dan zou de beslissing tot herziening ook geen terugwerkende kracht kunnen hebben en zou er dus ook geen beslissing tot terugvordering op basis van art. 24, §1 van de RMI-wet kunnen genomen worden.

- *Verzuim, onvolledige en onjuiste verklaringen van de persoon*

Zoals boven reeds aangehaald is het OCMW reeds jaren op de hoogte van het gegeven dat de moeder van de heer V. [REDACTED] hem regelmatig financieel steunde. Eisende partij kon immers niet beschikken over een volledig leefloon, aangezien er nog rekening dient gehouden te worden met inkomsten uit de vervreemding van een onroerend goed uit het verleden. Deze aanrekening (na correctie voor de persoonlijke schulden) werd bevestigd in de vonnissen van 9 maart 2017 en 8 juni 2017. Zoals duidelijk blijkt uit het sociaal verslag, volstaan zijn inkomsten, bestaande uit het (beperkte) leefloon, allerminst om zijn maandelijkse uitgaven te voldoen. Om geen (bijkomend) beroep te moeten doen op het OCMW voor maatschappelijke dienstverlening (bijv. onder de vorm van financiële hulp voor het ten laste nemen van de energierekeningen) wordt hij geregeld financieel ondersteund door zijn moeder. Bij de herziening die in december 2020 werd gedaan, heeft eisende partij in alle openheid een overzicht bezorgd van de bedragen van deze financiële

steun van de afgelopen jaren, zoals hij vroeger bijv. reeds had meegedeeld dat zijn moeder de kosten voor zijn hoorapparaat voor haar rekening had genomen. Het OCMW ging aanvankelijk uit van het feit dat het ging om een lening en nam een eerder afwachtende houding aan en voldeed allerminst aan de verplichting om minstens om het jaar na te gaan of de toekenningsvoorwaarden nog vervuld waren, zoals uitdrukkelijk voorzien is in art. 22, §1, laatste lid van de RMI-wet, hoewel het OCMW goed op de hoogte was van de precaire financiële situatie van eisende partij en de eventuele onmogelijkheid tot terugbetaling aan zijn moeder. De heer V. mocht er dan ook terecht van uit gaan dat het OCMW geen rekening hield met de financiële steun van zijn moeder als aanrekenbare bestaansmiddelen.

Van een verzuim, onvolledige en onjuiste verklaringen in hoofde van de heer V. is er dan ook allerminst sprake. Art. 22, §1, 4° van de RMI-wet is dan ook niet dienstig voor een beslissing tot herziening met terugwerkende kracht.

3. Conclusie

Het OCMW van Mol beschikte over de mogelijkheid om de financiële steun van de moeder anders te gaan appreciëren en dus haar beslissing tot toekenning van het leefloon te herzien, doch kan dit enkel naar de toekomst. Van een beslissing tot herziening met terugwerkende kracht kan geen sprake zijn. Er is dus geen mogelijkheid tot terugvordering bij gebreke aan een beslissing tot herziening met terugwerkende kracht, zoals vereist door art. 24, §1, van de RMI-wet. Aangezien art. 24, §2 van de RMI-wet daarnaast uitdrukkelijk bepaalt dat er buiten de gevallen van art. 24, §1 van de RMI-wet geen terugvordering van het leefloon bij betrokkene mogelijk is, kon het OCMW van Mol dan ook niet overgaan tot de terugvordering van het leefloon bij de heer V.

4. Besluit

Mijn ambt adviseert de vorderingen, voor zover gericht op de vernietiging van de beslissingen van het OCMW van Mol van 7 januari 2021 en van 18 maart 2021 onvankelijk en gegrond te verklaren.

Daarnaast adviseert mijn ambt om de overige vorderingen onontvankelijk te verklaren.

Turnhout, 11 mei 2021

Arbeidsauditeur